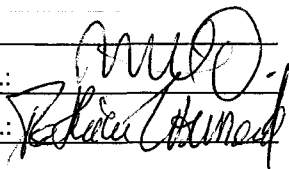
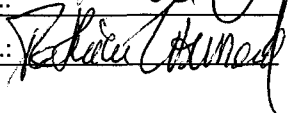

Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Øvre Eiker Fjernvarme AS		
Fylke/kommune:	Buskerud / Øvre Eiker		
Ansvarlig:	Arne Olsen	Sign.:	
Saksbehandler:	Mathieu Groussard	Sign.:	
Dato:	22.4.2008		
Vår ref.:	NVE 200704742-16 kte/gmmg	KTE:	17/08
Sendes til:	Alle høringsparter		

Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO
Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no
Org. nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Øvre Eiker Fjernvarme AS - Fjernvarmeanlegg i Hokksund sentrum - Bakgrunn for vedtak

Innhold

1	Konklusjon	1
2	Søknaden	2
3	Behandling.....	2
4	Innkomne merknader	2
4.1	Kommunale og regionale myndigheter	2
4.2	Sentrale myndigheter og interesseorganisasjoner.....	2
5	Vurdering.....	3
5.1	Utslipp til luft	4
5.2	Støy og lukt.....	4
5.3	Varmesentralen og rørledninger	4
5.4	Tidsplan for utbygging	5
5.5	Tilknytningsplikt etter Plan- og bygningsloven § 66a.....	5
5.6	Samfunnsøkonomisk vurdering.....	5

1 Konklusjon

På bakgrunn av opplysningene i konsesjonssøknaden, høringsuttalelser og egne vurderinger har NVE vedtatt å gi Øvre Eiker Fjernvarme AS (ØEF) konsesjon for å bygge og drive et fjernvarmeanlegg i Hokksund sentrum i Øvre Eiker kommune, Buskerud fylke.

Fjernvarmeanlegget vurderes å være samfunnsøkonomisk lønnsomt. Anlegget i seg selv gir positive miljøvirkninger, da drivhusgass som blant annet CO₂ reduseres. Konsesjonen gis i samsvar med søknaden.

2 Søknaden

ØEF søkte den 24.4.2007 om fjernvarmekonsesjon for å bygge og drive av et fjernvarmeanlegg i Hokksund sentrum i Øvre Eiker kommune, Buskerud fylke. Varmesentralens plassering som er prioritert av søkeren fører til at anlegget ligger i sentrum ved jernbanen. Varmesentralen skal dekke grunnlasten ved å brenne flis. Reserve og spisslast dekkes ved å bruke gass eller olje. Biokjelen skal ha en samlet effekt på 2,3 MW, mens olje- eller gasskjelen vil ha en kapasitet på ca. 5,5 MW. Anlegget skal innen 2 år nå maksimal produksjon og er tenkt å forsyne opp til 10 GWh varme.

Området som inngår i konsesjonssøknaden er avgrenset i nord av Hoenselva, i øst av Drammenselva og Vestfosselva, i sør av Vestfosselva og E 134 og i vest av LNF-området ved Prestmo.

Totalinvesteringene vil beløpe seg til 23 mill. kr, hvorav 3.5 mill. kr kommer fra ENOVA, som offentlig støtte. Drifts- og vedlikeholdskostnader er estimert på ca. 590 000. kr årlig.

ØEF planlegger å søke Øvre Eiker kommune om tilknytningsplikt etter plan- og bygningsloven § 66, etter å ha eventuelt fått fjernvarmekonsesjon fra NVE.

3 Behandling

NVE har behandlet søknaden etter energiloven. Søknaden ble sendt på høring 7.12.2007 til Buskerud fylkeskommune, Fylkesmannen i Buskerud, Øvre Eiker Nett AS, Natur og Ungdom, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og TELFO (nå Norsk Teknologi). NVE ba samtidig tiltakshaver om å orientere berørte grunneiere og rettighetshavere om høring av søknaden. I tillegg fikk Enova SF søknaden til orientering. Søknaden ble lagt ut til offentlig ettersyn i Øvre Eiker kommune og ble kunngjort i Norsk Lysingsblad og i den lokale avisen.

4 Innkomne merknader

NVE har mottatt to høringsuttalelser til søknaden.

4.1 Kommune og regionale myndigheter

Øvre Eiker kommune sendte en foreløpig uttalelse i brev av 23.1.2008. De skrev at kommunestyret ikke fikk behandlet saken innen høringsfristen. Brevet gjaldt kun formannskapet sitt vedtak. De sendte en annen uttalelse i brev av 30.1.2008. I dette brev ber kommunen søkeren om at NVE stiller behandlingen i ro, inntil Øvre Eiker Fjernvarme gjennomfører tilleggsutredninger, som kommunen ønsket.

I brev av 6.3.2008 sendte Øvre Eiker kommune sin endelige uttalelse til saken. Det står i uttalelsen at kommunen støtter prosjektet, og at de anbefaler en utbyggingsfrist satt til maksimalt 3 år.

4.2 Sentrale myndigheter og interesseorganisasjoner

Norsk Teknologi uttalte seg i brev av 25.1.2008. Norsk Teknologi (tidligere TELFO) er en landsforening tilsluttet NHO, som organiserer Heisleverandørenes landsforening, foreningen for teknisk systemintegratorer, Kulde- og varmepumpeentreprenørenes landsforening, foreningen for EL og IT bedriftene og Ventilasjons- og rørentreprenørenes forening.

Generelt mener Norsk Teknologi at tiltaket om å etablere fjernvarmeanlegg ikke er samfunnsøkonomisk lønnsomt pga. følgende:

- Nye krav i teknisk forskrift til Plan- og bygningsloven (TEK) og Enøk-tiltak i eksisterende bebyggelse, endrer forbruksgrunnlaget for fjernvarme.
- Avgifter som ikke er kostnadmessig begrunnet i et samfunnsøkonomisk perspektiv, men som finnes i søknadene.
- Uriktige nettariffer, som finnes i søknadene
- Merkostnader ved fjernvarme på byggeiers hånd
- Merforbruk i vannbårne systemer, jf. Norsk Standard 3031.

Norsk Teknologi mener at Øvre Eiker Fjernvarme AS fremstår som den faglige parten for kommunen. De frykter derfor at kommunen følger meningene til Øvre Eiker Fjernvarme AS, uten kvalitetssikring.

Foreningen peker på at den samfunnsøkonomiske analysen gjennomført av tiltakhaveren ikke følger reglene som gjelder. Norsk teknologi viser til side 5 i søknaden og til undersøkelsen av kundegrunnlaget gjennomført høsten 2006, som viser potensialet for fjernvarmeleveranse i Hokksund. Organisasjonen tviler på realismen av de oppgitte tallene. De mener at uten tall for det spesifikke forbruket, er det umulig å vurdere hvilke alternative tiltak som kan være aktuelle. De mener derfor at ØEFs samfunnsøkonomisk analyse ikke er gjennomført som NVEs veileder tilsier. Dvs. å vurdere det omsøkte tiltaket opp mot det eller de billigste alternative tiltakene.

Foreningen er uenig med virkningsgradstallene i avsnitt 5.1, og de mener at de ikke er i overensstemmelse med Norsk Standard 3031. Norsk Teknologi legger til at det er uklart om investeringen på 23 mill. kr tar med relevante kostnader for kundene i eksisterende bebyggelse.

Norsk Teknologi er uenig med Øvre Eiker Fjernvarme sin konklusjon på side 14. De peker på at det fremlagte tallmaterialet ikke begrunner at fjernvarme i Hokksund sentrum er samfunnsøkonomisk forsvarlig. De minner om at Øvre Eiker Fjernvarme AS ikke har gjennomført en samfunnsmessig analyse, og viser til NVEs veileder, som sier at beregningen skal utføres med bruk av kundenes billigste alternativ som referanse. De legger til at kostnader på byggeiers hand er utelatt, fiskale avgifter er inkludert og at det er sett bort fra de faktiske kostnadene i det elektriske nettet.

Norsk Teknologi minner at 25 % av energibehovet i norske fjernvarmeanlegg dekkes av strøm. De er derfor uenig med ØEVs synspunkt om at fjernvarme erstatter elektrisitet brukt i eksisterende vannbårne systemer. For nye bebyggelse, hvor kravene i ny teknisk forskrift til plan- og bygningsloven vil gjelde, mener foreningen at lavenergibygging med oppvarming basert på elektrisitet kan være den samfunnsmessig beste løsningen, og at det i utgangspunktet er vanskelig å forsvare fjernvarme som løsning, jf opplistingen innledningsvis.

Norsk Teknologis hovedpoeng er at dersom tilsvarende investeringer som brukes på fjernvarme, brukes for enøk-tiltak, kan forbruket reduseres så mye at det resterende forbruket ikke gir lønnsomhet for det omsøkte tiltaket. De konkluderer at Øvre Eiker Fjernvarme AS har sendt en konsesjonssøknad som ikke er i tråd med kravene til slike søknader, og som presenterer saken på en måte som ikke rommer de spørsmålene samfunnet og NVE må ta stilling til, i forhold til samfunnsmessig rasjonelle løsninger for fremtidens energiforsyning. De ber derfor om at en mer komplett studie gjennomføres.

5 Vurdering

I Stortingsmelding nr 29 (1998-99) Energimeldingen ble det fremlagt en målsetting om at bruken av vannbåren varme i Norge skal økes til 4 TWh per år innen år 2010. Stortinget sluttet seg til dette forslaget. I Stortingsmelding nr 18 (2003-2004) om forsyningssikkerheten for strøm ble det pekt på at innsatsen for miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon burde styrkes, og det ble blant annet lagt føringer for innføring av en ny ordning for å stimulere til investeringer i infrastruktur

for fjernvarme. Stortingsmeldingen viser til at mangelen på infrastruktur for varmedistribusjon er en hindring for å kunne ta i bruk, og veksle mellom, ulike energikilder som bioenergi, avfall, spillvarme og varmepumper i energiforsyningen. Det påpekes at fjernvarme er ett av flere elementer i en ønsket energiomlegging som bidrar til mer effektiv energibruk.

Energiloven skal sikre at produksjon, omforming, overføring og fordeling av energi skal foregå på en samfunnsmessig rasjonell måte, herunder skal det tas hensyn til berørte allmenne og private interesser. For at NVE skal gi konsesjon til fjernvarmeanlegg må det etter vår vurdering oppfylle to krav:

- Prosjektet skal være samfunnsøkonomisk lønnsomt
- Utbyggingen skal ha akseptable miljømessige virkninger.

5.1 Utslipp til luft

De positive miljøvirkningene ved fjernvarmeløsningen er først og fremst knyttet til at olje og elektrisitet i stor grad erstattes med lokal produsert bioenergi, og at CO₂-utslippene reduseres.

I søknaden står det ikke noen tall om hvor store og hvilke utslipp som forventes å komme fra det planlagte anlegget. Likevel forutsetter NVE at tiltaket skal redusere CO₂-utslippene i forhold til dagens utslipp i området, som kommer fra flere eksisterende små oljefyrte anlegg.

NVE minner om at tiltakshaver må avklare med fylkesmannen om utslippstillatelse etter forurensningsloven er nødvendig. NVE forutsetter at utslippene ikke skal overstige SFTs anbefalte verdier for utslipp fra forbrenningsanlegg.

5.2 Støy og lukt

I følge søkeren er den største belastningen knyttet til utbygging av fjernvarmeanlegget i anleggsfasen. Varmesentralen medfører ikke luktp problemer, fordi det kun er rent brensel som skal benyttes. Når anlegget er i drift, er ulempene fra fjernvarmeanlegget neglisjerbare, i følge ØEF.

NVE forutsetter at støy fra anlegget ikke overstiger grensene i retningslinjene om støy fastsatt av SFT. Leveransen av flis vil, i følge ØEF, være det eneste man merker til anlegget. ØEF snakker om 1,5 leveranser av skogsflis per dag eller en leveranse av briketter per dag. NVE vurderer at brenselleveransen medfører små konsekvenser for lokalsamfunnet. NVE forutsetter også at avfall av aske deponeres på godkjent deponi.

5.3 Varmesentralen og rørledninger

ØEF planlegger å bygge et fjernvarmerør og en varmesentral i Hokksund. Den samlede effekten på varmesentralen er på ca. 7,8 MW, og er basert på biobrensel (2,3 MW) for å dekke grunnlasten. I tillegg skal gass- eller oljekjel(er) installeres som reserve og spisslast. Størrelsen av gass- eller oljekjelene er slik at de kan dekke det totale energibehovet alene, som er beregnet på ca. 4 MW. Normalt vil den årlige varmeproduksjonen fra olje/gassfyrte kjel(er) være maksimalt på 20 % av hele varmemengden. Tiltaket, som er nevnt som fase 1 i søknaden, har som mål å dekke et varmebehov på ca. 10 GWh per år.

Søkeren vurderte to alternativer for plasseringen av varmesentralen. Begge to alternativer fører til at varmesentralen plasseres i et område som kommunen har avsatt for nærings- industriaktivitet. Alternativet 1 innebærer at varmesentralen ligger ved jernbanen i Hokksund sentrum, som i dag benyttes av Jernbaneverket for mellomlagring av utstyr. Alternativ 2 innebærer at den plasseres i et

industriområde vest over, flere hundre meter unna. Alternativet 1 er prioritert av søkeren på økonomisk hensyn.

NVE konstaterer at plasseringen av varmesentralen i alternativ 1 fører til mindre investerings- og driftskostnader. Selv om brenselleveransen kan medføre noe støy for naboene, vurderer NVE at påvirkningen vil være begrenset. NVE forutsetter at sentralen utbygges på en arkitektonisk måte. NVE vurderer at plasseringen av varmesentralen som vist i alternativ 1 har små konsekvenser for lokalsamfunnet.

NVE minner om at konsesjonæren plikter å sørge for at området, der varmesentralen skal lokaliseres, reguleres til spesialområde jf. plan og bygningsloven § 25-6. Endelig utforming av varmesentralen skal avklares gjennom byggesaksbehandling i kommunen.

NVE minner om at utbygger er ansvarlig for å orientere alle som bor og ferdes i området i god tid før anleggsarbeidet starter. Utbygger er også ansvarlig for at overflaten bringes tilbake til opprinnelig tilstand etter at fjernvarmerørene er lagt ned. Der fjernvarmerørene skal krysse veier, ber NVE om at dette avklares i samsvar med Statens vegvesen og/eller med berørte etater i kommunen.

NVE forutsetter at ØEF tar kontakt med kulturminnemyndighetene i god tid før anleggsarbeidene starter, slik at forhold til automatisk fredete kulturminner (§ 9 undersøkelser etter kulturminneloven) avklares.

5.4 Tidsplan for utbygging

I tråd med NVEs nye praksis er det satt vilkår om at fjernvarmeanlegget skal være påbegynt innen to år etter at vedtaket er rettskraftig, og være ferdigstilt og idriftsatt innen den 1.4.2015.

Konsesjonær plikter å orientere NVE om status og videre fremdriftsplan for fjernvarmeanlegget innen den 1.4.2011. Dersom NVE finner at prosjektets fremdrift ikke er i samsvar med søknaden og tilleggsopplysninger fra tiltakshaver, kan NVE vurdere ny avgrensning av konsesjonsområdet.

Konsesjonær plikter å sende melding til NVE straks anlegget er satt i drift. Meldingen skal inneholde dato for idriftsettelse og total installert effekt i varmesentralen(e).

5.5 Tilknytningsplikt etter Plan- og bygningsloven § 66a

Fjernvarmekonsesjonen åpner for innføring av tilknytningsplikt etter plan- og bygningsloven § 66a. Tilknytningsplikten gjelder bare for nye bygg og ved større ombygginger. Eksisterende bygg kan tilknyttes etter avtale mellom konsesjonær og byggeier. Det er Øvre Eiker kommune som avgjør om tilknytningsplikt skal innføres, og hvordan den evt. skal utformes. Det står i søknaden at ØEF ønsker å søke kommunen om tilknytningsplikt etter å ha fått konsesjon.

NVE vil videre påpeke at tilknytningsplikten kun gjelder for byggeier og ikke for fjernvarmeselskapet. Det vil si at fjernvarmeselskapet ikke er pliktig til å forsyne alle enkeltbygg i konsesjonsområdet med fjernvarme.

5.6 Samfunnsøkonomisk vurdering

ØEF har i søknaden gjennomført en samfunnsøkonomisk vurdering av prosjektet.

Norsk Teknologi minner at 25 % av energibehovet i norske fjernvarmeanlegg dekkes av strøm. De er derfor uenig med ØEF synspunkt om at fjernvarme erstatter elektrisitet brukt i eksisterende vannbårne systemer.

Etter NVEs vurdering begrenser tiltaket forbruk av både elektrisitet og olje. Produksjonen av varme skal bruke hovedsakelig bioenergi og i mindre grad fossile energikilder, og erstatte de ovennevnte kildene.

For ny bebyggelse, hvor kravene i ny teknisk forskrift til plan- og bygningsloven vil gjelde, mener foreningen at lavenergibygging med oppvarming basert på elektrisitet kan være den samfunnsmessig beste løsningen, og at det i utgangspunktet er vanskelig å forsvare fjernvarme som løsning. Norsk Teknologi mener at enøk- tiltak må prioriteres foran utviklingen av fjernvarme.

NVE er enig i at enøk-tiltak i noen tilfeller kan være mer gunstige samfunnsøkonomisk. NVE tolker regjeringens satsing for etablering av fjernvarmeanlegg, som et nødvendig klimatiltak, som kan og må kombineres med andre tiltak for å redusere forbruket av elektrisitet.

Norsk Teknologi er uenig med flere tall brukt av ØEF i grunnlaget for å analysere den samfunnsøkonomiske lønnsomheten av tiltaket. De legger til at analysen er mangelfull og de er derfor uenig med ØEFs konklusjon som sier at tiltaket er samfunnsøkonomisk. Foreningen ber om at et mer komplett underlag gjennomføres og at de får anledning til å kommentere det.

For å finne ut om tiltaket gir en samfunnsøkonomisk gevinst, sammenligner NVE kostnadene ved å gjennomføre tiltaket med kostnadene ved alternativt å videreføre dagens løsning med full drift av lokale varmeanlegg. Kostnadene er regnet over en periode på 20 år, og med en rente på 6,5 %.

NVE har gjort en forenklet samfunnsøkonomisk beregning, hvor noen av forutsetningene er noe korrigert i forhold til søknaden. Den miljømessige virkningen av reduserte CO₂-utslipp fra lokale fyringsanlegg tas med i den samfunnsøkonomiske analysen ved at CO₂-avgiften inngår i prisen for lett fyringsolje og gass. De øvrige miljømessige virkningene er ikke hensyntatt i beregningene, men det antas at disse virkningene samlet sett vil være positive. Det er ikke tatt hensyn til restverdien for ikke nedskrevne investeringer i varmesentraler og fjernvarmenett ved slutten av analyseperioden, noe som ville bidratt til en høyere samfunnsøkonomisk gevinst. Samme merknad kan legges til når det gjelder utnyttelse av lokale ressurser.

I beregningene er det utnyttet en oljepris på 50 øre/kWh (innfyrt) og en kraftpris på 50 øre/kWh. Kraftprisen er basert på en markedspris på årsbasis på 40 øre/kWh med tillegg på "vinterkraft" og markedsmargin, samt kompensasjon for nettap på en størrelsesorden 7-8 øre/kWh.

Beregningen viser en samfunnsøkonomisk gevinst for fjernvarmealternativet på 17,4 mill. kr, og en nytte/kost-faktor på 1,33. Følsomhetsberegninger viser at lønnsomheten er robust. Usikkerheten i datagrunnlaget vurderes ikke å kunne endre denne konklusjonen.